

COMMISSIE ONDERWIJS EN WELZIJN

griffier van de raadscommissie
n.krouwel@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7726

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 4 oktober 2006

onderwerp: Notitie voortgang Atelierbeleid

NOTITIE VOORTGANG ATELIERBELEID mei 2006

Het atelierbeleid is in volle gang. Het Bloemsingelproject is daarin een belangrijke katalysator. Een dergelijk project is tastbaar en praktisch en creëert vragen en oplossingen, waarvan we ook in volgende situaties zullen kunnen leren. We stevenen nu in snel tempo af op de uitvoering. Bloemsingel 10 legt een groot beslag op de beschikbare middelen. We hebben een voorlopig conservatieve begroting gemaakt van de resterende middelen, zodat we eventuele tegenvallers nog binnen het atelierbeleid op kunnen vangen.

Voor de discussie en de keuzes die we maken in het atelierbeleid is van belang over welk aanbod en over welke vraag we het hebben. Daar is in 2003 onderzoek naar gedaan, maar inmiddels hebben we meer actuele gegevens. In deze notitie stellen we u voor op basis van kengetallen voor het atelierbeleid en de middelen die we binnen de cultuurnota beschikbaar hebben, te kiezen voor een *actief atelierbeleid*. We bespreken vervolgens de stand van zaken van het project Bloemsingel en informeren wij u over de begroting voor het atelierbeleid. Met deze notitie informeren we u tevens over de voortgang en de besteding van de middelen atelierbeleid.

I. ACTIEF ATELIERBELEID

In dit hoofdstuk geven we aan dat we kiezen voor een *actief* atelierbeleid en we onderbouwen dat met kengetallen en een beschrijving van de huidige situatie. De ateliermarkt is divers en om de cijfers goed te kunnen interpreteren is het van belang de juiste begrippen te hanteren bij de presentatie van de cijfers. We hebben het dan vooral over een definitie van de begrippen *permanente* en *tijdelijke* ateliers.

1. Wat is actief atelierbeleid

Wij kiezen voor een *actief atelierbeleid*.

In het onderzoek *Atelier op maat* (2003)¹ is uitgezocht in welke verhouding ateliervoorzieningen moeten worden gerealiseerd met publieke middelen. Een reële norm is in Haarlem ontwikkeld: er is

---

¹ Margo Slomp, *Atelier op maat, behoefte aan ateliers en aanvullende voorzieningen in Groningen, 2003*. Onderzoek in opdracht van de provincie in nauwe samenwerking met de gemeente Groningen.

sprake van een *actief atelierbeleid* als minimaal een vijfde deel van de werkzame kunstenaars gebruik kan maken van een structurele (gemeentelijke) ateliervoorziening. Dat betekent dat maximaal vier vijfde van de kunstenaars op tijdelijke plekken zit, dan wel zelf in atelierruimte voorziet (thuis werken, koop/huur op de markt).

Arnhem gaat uit van een verdeling van 50% tijdelijke en 50% permanente structurele atelierruimte. Dat zou bij actief beleid leiden tot een bestand van een permanente + tijdelijke ateliervoorraad van twee vijfde, dus drie vijfde van de kunstenaars zou dan thuis werken of huren/kopen op de particuliere markt. Een kanttekening moeten we hierbij wel maken: steden zijn niet altijd goed te vergelijken, want niet overal wordt atelierbeleid exclusief voor beeldend kunstenaars gevoerd (zoals in Groningen), soms behoort ook de categorie schrijvers, musici en podiumkunstenaars daartoe.

Een *permanent* atelier is een atelier dat voor onbepaalde tijd voor een kunstenaar beschikbaar is. *Tijdelijke* ateliers zijn er in twee categorieën: *permanent tijdelijk* (gericht op doorstroom, maar wel permanent beschikbaar als atelier) en *tijdelijk* in afwachting van een andere bestemming van de ruimte. De permanente ateliers in ons bestand zijn de ateliers die wij als gemeente in de jaren negentig van de vorige eeuw aan de corporaties hebben overgedaan met een afkoop van achterstallig onderhoud voor een bedrag van 1,2 miljoen gulden. De HVK bemiddelt bij de verhuur van deze ateliers. Doorstroom van deze voorraad is vanwege het permanente karakter gering.

De starterateliers die COB10 nu in de Bloemsingel wil realiseren, behoren tot de categorie permanent tijdelijk: de ruimtes zijn blijvend beschikbaar als ateliers, maar de bezetting wisselt. De CareX ateliers zijn tijdelijk. De situatie bij CareX is dat er een vaste kern van bewoners en kunstenaars met atelier is, die verhuist van het ene naar het andere tijdelijke pand. Als de bewoners de panden goed gebruiken en de afspraken met CareX nakomen, is verhuizing naar een volgend tijdelijk pand na ontruiming min of meer onderdeel van de deal. Op die manier kan CareX zijn afspraken met de eigenaren van de leegstaande panden het beste nakomen en is er voor alle partijen winst. Het nadeel hiervan is dat ook de wachtlijst van CareX niet altijd snel doorstroomt.

Als we de normen voor actief atelierbeleid dan naar de Groningse realiteit vertalen krijgen we het volgende beeld:

Bij *actief atelierbeleid* willen we in totaal 150 permanente (= permanent + permanent tijdelijke) en 150 tijdelijke ateliers en moeten we nog 44 permanente en 13 tijdelijke ateliers realiseren. Dat is te doen met de in deze cultuurnotaperiode beschikbare middelen. Van deze extra ateliers kunnen volgens planning in het pand Bloemsingel 10 in totaal 35 permanente en 24 starterateliers (permanent beschikbaar, maar via doorstroomcontracten tijdelijk te huur) worden gerealiseerd. In feite gaat het hier dus om ateliers die permanent (minimaal 15 jaar) beschikbaar zijn voor ateliers.

We kunnen als gemeente de permanente en permanent tijdelijke voorraad regisseren door de markt slim te laten (ver)bouwen en de eventuele onrendabele top af te kopen zoals in het project Bloemsingel.

Met de geplande realisatie van het project Bloemsingel is dan aan de behoefte aan de voorraad permanente ateliers voldaan. Voor een uitvoeriger beschrijving van de stand van zaken van het project Bloemsingel 10 verwijzen we u naar verderop in deze notitie.

De komende periode zullen we vooral inzetten op een *actief atelierbeleid plus*, op het ondersteunen van kleinere initiatieven, zowel permanent als tijdelijk beschikbaar. Het realiseren van tijdelijke plekken wordt in Groningen via CareX op een unieke manier geregeld. CareX heeft een goede staat van dienst als het gaat om het verhuren van tijdelijke ruimtes aan kunstenaars en streeft ernaar de tijdelijke ruimtes in overleg met eigenaren van panden optimaal te gebruiken. Fluctuatie in de leegstand is een gegeven van de markt.

2. Huidige ateliersituatie: vraag en aanbod

Om de keuze voor dit *actief atelierbeleid* in perspectief te plaatsen geven we u een beeld van de huidige situatie.

In 2003 heeft de provincie in nauwe samenwerking met de gemeente onderzoek laten doen naar de ateliersituatie. In 2006 heeft de werkgroep atelierbeleid de wachtlijstgegevens geactualiseerd.

Vraag: gegevens Atelier op Maat (2003)

Uit het onderzoek *Atelier op Maat* blijkt dat Groningen tussen de 700 en 800 professionele kunstenaars heeft. We gaan gemakshalve dan maar uit van een gemiddelde van **750** professionele kunstenaars in de stad. Een kwart van de kunstenaars, circa 185 personen, is op zoek naar een betere werkruimte. Betaalbaarheid en grootte bij het zoekgedrag van kunstenaars blijken de belangrijkste zoekcriteria te zijn, en dan pas permanente beschikbaarheid.

Dat er 185 kunstenaars op zoek zijn naar een beter atelier betekent niet dat ze op dit moment geen van allen ruimte hebben om werk te maken. Het onderzoek geeft aan dat in 2003 **in totaal 13%** van de kunstenaars (95 personen) in de stad niet over een werkruimte beschikte. Het gaat hier vooral om fotografen, audiovisueel- en nieuwe mediakunstenaars, die ofwel geen atelier kunnen betalen en/of er geen kunnen vinden. In totaal 195 kunstenaars werken thuis. Dat kan betekenen dat ze een kamer als atelierruimte hebben ingericht, maar ook dat wonen en werken volledig samenvallen.

Overigens heeft in Groningen bijna een kwart, 22% van de kunstenaars (dat is 165 personen), een atelier in eigendom. Dat is een relatief hoog aantal (vgl. Amsterdam: 11% en Rotterdam 14%).

Vraag: wachtlijsten (2006)

Op de verschillende wachtlijsten (HVK, CareX, corporaties) staan op dit moment in totaal 266 personen. Het gaat hier, zoals hierboven ook gezegd, in een groot deel van de gevallen niet om acute ateliernood, maar om kunstenaars die een permanente, grote en betaalbare ruimte willen, of binnen het tijdelijke circuit moeten verhuizen.

We hebben in het najaar van 2005 een actuele stand van zaken van de wachtlijsten gemaakt. De HVK heeft via het eigen ledenbestand een wachtlijst onderzoek gedaan en we hebben corporaties benaderd. De HVK heeft in september/oktober 2005 een wachtlijstonderzoek uitgevoerd onder de 94 mensen op hun wachtlijst. Uit dit onderzoek blijkt dat 13% van de mensen op de wachtlijst (7 personen) niet beschikt over werkruimte. Het getal van 13% komt overeen met de 13% kunstenaars zonder atelier uit het onderzoek *Atelier op Maat 2003*. De getallen op de wachtlijst van de HVK zeggen niet zoveel over acute ateliernood, wel over de behoefte aan permanente goedkope en grote ruimte, die alleen via de HVK te verkrijgen is en een schaars goed is.

Op de wachtlijst van CareX staan 107 mensen. Een deel daarvan verhuist binnen het CareXcircuit. Op de wachtlijsten van de corporaties zelf staan in totaal 19 personen. Het gaat hier om atelierruimte die rechtstreeks via de corporaties en niet via bemiddeling van de HVK tot stand komt.

Aanbod

De corporaties verhuren in totaal 106 permanente ateliers/atelierwoningen) + 17 tijdelijke werkplekken. Het merendeel daarvan (permanent en tijdelijk) wordt via de HVK bemiddeld (in totaal 91). De HVK bemiddelt uitsluitend panden die via de corporaties als atelier beschikbaar zijn. Corporaties hebben ook nog een aantal atelierwoningen die permanent verhuurd zijn en waar geen controle meer is op de productiviteit van de kunstenaars. De corporatie heeft geen instrumenten om kunstenaars die de ruimte niet als atelier gebruiken, de huur op te zeggen. De HVK bemiddelt niet voor deze categorie, maar we hebben ze vooralsnog wel meegenomen in de telling.

CareX verhuurt zo'n 100 tijdelijke ruimtes (13%) als (woon)atelier aan kunstenaars. Soms zijn het er fors minder, zoals deze zomer toen een aantal grote CareXpanden voor sloop moest worden ontruimd.

35% van de kunstenaars in Groningen (265 personen) verkrijgt werkruimte via de particuliere markt en/of werkt aan huis.

Voor een uitgebreid overzicht van vraag en aanbod verwijzen we naar *bijlage 1*

II. BLOEMSINGEL 10

1. Stand van zaken Bloemsingel 10

De plannen zijn in een vergevorderd stadium. Nijestee heeft in nauwe samenwerking met COB10 bij gemeente en provincie een uitgewerkt plan ingediend. Nijestee realiseert volgens dit plan in Bloemsingel 10 onder andere 35 koopateliers en 24 starterateliers, twee projectateliers, zeven vaste en zeven flexibele *artists in residence* ruimtes, een collegezaal, bedrijfsruimte voor het geven van cursussen en masterclasses en budgetruimtes, te benutten in het kader van de creatieve industrie. Nijestee vraagt voor het realiseren van dit plan van de gemeente een bijdrage uit atelierbeleid van € 400.000.

2. Financiële tekort en de bijdrage van de gemeente daarin

Nijestee presenteert een tekort op het totale project van - € 1.136.675. Op 6 april 2006 hebben we Nijestee een brief gestuurd met de mededeling dat we bereid zijn uit de cultuurnota een bedrag van € 400.000 bij te dragen in het tekort op de realisatie van 24 starterateliers, uitgaande van een berekening van de huidige tekorten. Dit bedrag van € 400.000 komt rechtstreeks uit de rijksmiddelen Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV), die we deze cultuurnotaperiode hebben vastgelegd voor de realisering van tenminste 10 ateliers. Daarnaast nemen wij als gemeente (ROEZ) de kosten van het verwijderen van asbest voor onze rekening voor een bedrag van € 134.000 en beraden we ons nog op de hoogte van een Kanjersubsidie (ROEZ) voor restauratie van beeldbepalende elementen in het gebouw, waarvoor Nijestee in totaal € 200.000 subsidie vraagt, maar nog geen specificaties heeft geleverd². Nijestee kan in principe beginnen met de bouw zodra de eigendomsoverdracht geregeld is (daarover waren op het moment van schrijven nog gesprekken met de RuG gaande in relatie tot het Bodenterrein). Op dit moment wordt al wel de economische eigendomsoverdracht geregeld, zodat Nijestee alvast de gemeente opdracht kan geven om het asbest te verwijderen.

Belangrijkste voorwaarden die we stellen bij toekenning van het bedrag van € 400.000 (definitieve besluit tot toekenning leggen we binnenkort nog voor aan college, als we de onderhandelingen met Nijestee naar aanleiding van onze brief definitief hebben afgerond):

- Het bedrag is uitsluitend bedoeld voor de realisatie van de 24 starterateliers.
- Daarmee worden de huurtarieven voor de starterateliers laag gehouden (bij de huidige berekeningen wordt uitgegaan van € 50 per maand, exclusief servicekosten en gas en licht).
- Doorstroom moet zijn gegarandeerd. COB10 (de organisatie die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke invulling van het pand) stelt voor om een huurtermijn van twee jaar voor een starteratelier op te nemen in de huurcontracten. Wij stemmen daarmee in en vragen Nijestee deze termijn en de doorstroom vier jaar na de start te evalueren met de stichting COB10 en de Huurders Vereniging voor Kunstenaars (HVK). Wij willen graag het resultaat van deze evaluatie ontvangen.
- De toewijzing van de starterateliers zal via de HVK lopen (één centrale wachtlijst, om alle schijn van willekeur te vermijden).
- de starterateliers moeten minimaal 14 jaar deze bestemming houden.

3. Risico's

Wij schatten in dat de risico's voor het realiseren van 24 starterateliers minimaal zijn. De Huurders Vereniging van Kunstenaars (HVK) heeft toegezegd de bemiddeling van de starterateliers voor zijn rekening te nemen. De starters huren overigens rechtstreeks van Nijestee. De afspraak met COB10 en HVK is dat starters voor een periode van twee jaar van een starteratelier gebruik kunnen maken. Daarmee is de doorstroom van starterateliers geregeld.

---

² Specificaties kunnen pas geleverd worden als bekend is wie de aannemer wordt: na de zomer wordt bekend aan wie de opdracht gegund wordt (na openbare aanbesteding)

COB10 en Nijestee hebben een plan ontwikkeld, waarin behalve de starterateliers ook andere culturele functies geëxploiteerd gaan worden. Nijestee vraagt van de provincie een subsidie in het resterend tekort op de planexploitatie van in totaal € 525.000. De provincie (GS) heeft inmiddels besloten een bedrag van € 400.000 toe te kennen voor de andere functies: met name de *artists in residency*, de collegezaal en de projectateliers. Voor welk bedrag de kanjersubsidie wordt gehonoreerd, is op dit moment van schrijven nog niet duidelijk.

Er is dus een gat in de planexploitatiebegroting van minimaal € 136.000 en maximaal € 336.000.

Nijestee heeft mondeling verklaard dit gat als een bedrijfsrisico te nemen, en er geen consequenties voor de exploitatie (huur- en koopprijzen ateliers) aan te verbinden.

De exploitatie van de *artists in residence* ruimtes, de collegezaal en de projectateliers is gebaseerd op een optimale exploitatiebegroting. Nijestee heeft zich bereid verklaard de aanloopverliezen in de exploitatie voor zijn rekening te nemen, maar daarvoor is nog geen termijn afgesproken. Wij willen alsnog een second opinion vragen om de haalbaarheid van deze exploitatiebegroting te toetsen.

Nijestee neemt weliswaar het risico, maar de mogelijkheid is altijd aanwezig dat de organisatie die de culturele functies exploiteert (COB10), bij gebrek aan inkomsten uit de markt, bij de gemeente (cultuurbeleid) aanklopt voor een bijdrage vanwege het maatschappelijk en cultureel nut van de voorziening.

Samenvattend: voor de gemeente is realisering van 24 starterateliers is het risico minimaal. Voor de uitvoering van de functies *artists in residency*, de collegezaal en projectateliers heeft Nijestee een overeenkomst met de provincie. Er is mogelijk nog een gat in de planexploitatie van maximaal - € 336.000. Nijestee neemt dat risico. Een eventuele nadelig exploitatieresultaat in de toekomst van deze functies kan leiden tot een nieuwe subsidieaanvraag van COB10 (die de exploitatie van deze functies voor haar rekening neemt) bij de gemeente.

4. Planning

Nijestee wordt vóór de zomer economisch eigenaar, en geeft dan de gemeente Groningen opdracht het asbest te saneren. Daarna kan Nijestee verder met het kaalslopen van het pand. Nijestee heeft een bouwvergunning aangevraagd. Zodra het pand helemaal kaalgesloopt is volgt de openbare aanbesteding (volgens de provincie hoeft er geen Europese aanbesteding te worden gedaan en is openbare aanbesteding voldoende).

In september wordt de aannemer geselecteerd en worden de specificaties van de restauratie van beeldbepalende elementen definitief. Daarna kan ROEZ een besluit nemen over de hoogte van de Kanjersubsidie.

Op dit moment schrijven kunstenaars zich in, en betalen daarvoor een borg van € 1.000. Dat betekent dat kunstenaars nu echt met de bank moeten overleggen en hun financiële situatie verduidelijken. Ze krijgen € 950 terug, mochten ze alsnog besluiten af te zien van deelname. Volgende week is de definitieve ruimteverdeling, hopelijk kan dat zonder loting (mensen hebben hun voorkeur al aangegeven).

III. BEGROTING ATELIERBELEID 2006

Globaal hebben we de volgende plannen:

- realiseren Bloemsingel 10
- realiseren organisatiestructuur atelierbeleid (verantwoordelijkheid HVK, CareX)
- ontwikkelen modellen (bv. leegstand kantoren voor atelierbeleid, tijdelijke invulling bedrijfsterreinen, Hofstraat 16, trapopgangen Noorderstation, Sledemenerstraat)
- uitvoering kleine initiatieven (zoals een bijdrage in het minimaal opknappen van OK Noordzijde, een initiatief van kunstenaars die al sinds 2003 gezamenlijk à € 100 p.p. per maand ruimte huren in de voormalige Van Der Molen garage aan de Oosterhamrikkade).

Tot nu toe hebben we een slag om de arm gehouden om een eventuele extra aanvraag voor Bloemsingel 10 te kunnen honoreren, als daar zwaarwegende motieven voor zouden zijn. Inmiddels is duidelijk dat Nijestee het risico neemt.

Samen met EZ kunnen we nu aan de slag om andere (tijdelijke) ruimtes serieuzer te onderzoeken. Dat kan in de Boterdiepzone, maar ook de leegstand van kantoren is een optie.

Overzicht bestedingen budget atelierbeleid (waarvan € 100.000 uit BKV gelden en € 50.000 structureel: zie cultuurnota In het oog, in het hart)

Atelierbeleid	Uitvoering	Gemeentelijke bijdrage 2005	Gemeentelijke bijdrage 2006	Gemeentelijke bijdrage 2007	Gemeentelijke bijdrage 2008
-Bloemsingel	Nijestee/ COB10	100.000	100.000	100.000	100.000
-organisatie	HVK/CareX	2.500	10.000	10.000	10.000
-kleine en/of tijdelijke initiatieven	Divers	47.500 ³	40.000	40.000	40.000
		150.000	150.000	150.000	150.000

³ conservatief berekend vanwege de mogelijke financiële risico's

Bijlage 1 vraag en aanbod huidige situatie

Vraag

In 2003 heeft de provincie in nauwe samenwerking met de gemeente onderzoek laten doen naar de ateliersituatie. In 2006 hebben we de wachtlijstgegevens geactualiseerd.

Uit het onderzoek “Atelier op Maat”(Margo Slomp, 2003) blijkt dat Groningen tussen de 700 en 800 professionele kunstenaars heeft. We gaan gemakshalve dan maar uit van een gemiddelde van **750** professionele kunstenaars in de stad. Een kwart van de kunstenaars, circa 185 personen, is op zoek naar een betere werkruimte. Betaalbaarheid en grootte bij het zoekgedrag van kunstenaars blijken de belangrijkste zoekcriteria te zijn, en dan pas permanente beschikbaarheid.

Dat er 185 kunstenaars op zoek zijn naar een beter atelier betekent niet dat ze op dit moment geen van allen ruimte hebben om werk te maken. Het onderzoek geeft aan dat in 2003 in totaal **13%** van de kunstenaars (95 personen) in de stad niet over een werkruimte beschikte. Het gaat hier vooral om fotografen, audiovisueel- en nieuwe mediakunstenaars, die ofwel geen atelier kunnen betalen en/of er geen kunnen vinden. In totaal 195 kunstenaars werken thuis. Dat kan betekenen dat ze een kamer als atelierruimte hebben ingericht, maar ook dat wonen en werken volledig samenvallen.

Overigens heeft in Groningen bijna een kwart, 22% van de kunstenaars (dat is 165 personen), een atelier in eigendom. Dat is een relatief hoog aantal (vgl. Amsterdam: 11% en Rotterdam 14%).

Ateliersituatie 2003⁴:

Ateliersituatie	Aantal	%
Permanente ateliers/atelierwoningen (corporaties/HVK)	106 ⁵	14%
Tijdelijke ateliers (CareX, OKNoordzijde, HVK)	137	18%
Koopateliers	165	22%
Thuis werken	195	26%
Overige markt (makelaars, persoonlijk netwerk, corporaties, niet via HVK)	52	7%
Geen atelier	95	13%
Aantal kunstenaars in Groningen	750	100%

Wachtlijsten 2005/2006

Op de verschillende wachtlijsten staan op dit moment (2006) in totaal 266 personen. Het gaat hier, zoals hierboven ook gezegd, in een groot deel van de gevallen niet om acute ateliernood, maar om kunstenaars die een permanente, grote en betaalbare ruimte willen, of binnen het tijdelijke circuit moeten verhuizen.

We hebben in het najaar van 2005 een actuele stand van zaken van de wachtlijsten gemaakt. De HVK heeft via het eigen ledenbestand een wachtlijst onderzoek gedaan en we hebben corporaties benaderd. De HVK heeft in september/oktober 2005 een wachtlijstonderzoek uitgevoerd onder de 94 mensen op hun wachtlijst. Uit dit onderzoek blijkt dat 13% van de mensen op de wachtlijst (7 personen) niet beschikt over werkruimte. Het getal van 13% komt overeen met de 13% kunstenaars zonder atelier uit het onderzoek *Atelier op Maat 2003*. De getallen op de wachtlijst van de HVK zeggen niet zoveel over acute ateliernood, wel over de behoefte aan permanente goedkope en grote ruimte, die alleen via de HVK te verkrijgen is en een schaars goed is.

Op de wachtlijst van CareX staan 107 mensen. Een deel daarvan verhuist binnen het CareXcircuit. Op de wachtlijsten van de corporaties zelf staan in totaal 19 personen. Het gaat hier om atelierruimte die rechtstreeks via de corporaties en niet via bemiddeling van de HVK tot stand komt.

⁴ Op basis van Atelier op maat, behoefte aan ateliers en aanvullende voorzieningen in Groningen 2003; en actuele informatie HVK, CareX en corporaties 2006

⁵ waarvan 84 via HVK bemiddeld

Wachlijst 2005/2006

Wachlijst	Aantal
HVK (2005)	94
CareX (2005)	107 ⁶
OKNoordzijde	1
Bloemsingel ingeschreven (2006)	35
Bloemsingel wachtlijst (2006)	10
Corporaties (2006)	4 + 15 voor Papiermolen
Totaal wachtlijst	266

Profiel kunstenaars op zoek naar (betere) atelierruimte

In 2003 waren 186 kunstenaars actief op zoek naar een nieuw atelier ⁷. Daarvan zijn:

- starters: 35% van de kunstenaars tussen 0-5 jaar werkzaam: **65 kunstenaars; 8,5% van de totale populatie**
- gevestigd: 15% van de kunstenaars tussen 6-10 jaar werkzaam: **28 kunstenaars; 4,5% van de totale populatie**
- gevestigde kunstenaars: 50 % van de kunstenaars vanaf 11 jaar werkzaam: **93 kunstenaars; 12% van de totale populatie**

profiel kunstenaars op zoek naar (betere) atelierruimte (Atelier op Maat 2003)

Profiel zoekende kunstenaars	Aantal	%
Starters (0-5 jaar werkzaam)	65	8.5%
Gevestigd (6-10 jaar werkzaam)	28	4.5%
Gevestigd (11 jaar en langer werkzaam)	93	12%
Totaal zoekende kunstenaars	186	25%

Aanbod

De corporaties verhuren in totaal 106 permanente ateliers/atelierwoningen) + 17 tijdelijke werkplekken. Het merendeel daarvan (permanent en tijdelijk) wordt via de HVK bemiddeld (in totaal 91). In dit bestand zijn 13 van de 30 ateliers in de Papiermolen opgenomen (door IN verhuurd en met gemeentelijk subsidiegeld tot stand gekomen). Deze werkplekken zijn vanwege de relatief hoge huren vooral aan architecten en andere creatieve bedrijven verhuurd; er zitten weinig autonome kunstenaars meer in. Het getal van 13 kunstenaars wordt door IN zelf genoemd. In het getal van 106 zijn wel de 7 Baby Pander ateliers die nog verhuurd moeten worden, meegenomen.

De HVK bemiddelt uitsluitend panden die via de corporaties als atelier beschikbaar zijn. Corporaties hebben ook nog een aantal atelierwoningen die permanent verhuurd zijn en waar geen controle meer is op de productiviteit van de kunstenaars. De corporatie heeft geen instrumenten om kunstenaars die de ruimte niet als atelier gebruiken, de huur op te zeggen. De HVK bemiddelt niet voor deze categorie, maar we hebben ze vooralsnog wel meegenomen in de telling.

CareX verhuurt zo'n 100 tijdelijke ruimtes (13%) als (woon)atelier aan kunstenaars. Soms zijn het er fors minder, zoals deze zomer toen een aantal grote CareXpanden voor sloop moest worden ontruimd. 35% van de kunstenaars in Groningen (265 personen) verkrijgt werkruimte via de particuliere markt en/of werkt aan huis.

⁶ een overlap met de HVK wachtlijst van 2 personen

⁷ zie pag.49 figuur 6.1 (Atelier op Maat 2003)

Aantallen permanente en tijdelijke ateliers/atelierwoningen beschikbaar juli 2005 (schatting)⁸

	Permanent	Tijdelijk	Atelierwoningen	WachtlIJst
CareX		90/100		107
IN	50, waarvan 7 ateliers Baby Pander, en 13 in de Papiermolen	0	4	Meeste worden verhuurd via HVK. IN verhuurt zelf ruimte aan Papiermolen. WachtlIJst 15
Huismeesters	32, waarvan 10 tijdelijke en 7 starterateliers in één ruimte; 8 atelierwoningen	17 wordt steeds verlengd	8	4 voor grotere ruimte
Patrimonium	33, waarvan 29 ateliers en 4 atelierwoningen		4	Alleen via HVK
Woonstade				
Nijestee	8 atelierwoningen, nog als atelier gebruikt?		8	Geen wachtlIJst, via woningnet
OK Noordzijde		20, particulier		
<i>COB10/Bloemsingel</i>	<i>35 geprojecteerd</i>	<i>24 starterateliers</i>		<i>10</i>

Waarvan door HVK bemiddeld:

HVK, bemiddeling	74 (incl. 10 atelierwoningen)	17	10	94
------------------	-------------------------------	----	----	----

⁸ gegevens in deze tabel via opgave van de eigenaars, deel atelierwoningen en papiermolen zijn hier meegeteld, in tabel daarboven niet. Vandaar de afwijkende getallen.

Bijlage 2: gewenste situatie

Permanente en tijdelijke ateliers: actief atelierbeleid

Permanente ateliers, via corporaties

Actiefbeleid:

750 kunstenaars in Groningen

- 750 : 5 = **150** ateliers nodig
- beschikbaar: **106** ateliers (inventarisatie juli 2005)
- extra te realiseren (structureel): **44**

-

Tijdelijke ateliers, via corporaties en CareX

Streven: een verhouding van 50/50 permanente/tijdelijke ateliers.

Om de 50/50 verhouding te bereiken is er nodig:

Actiefbeleid

- **150** tijdelijke ateliers nodig;
beschikbaar **137 tijdelijke** ateliers,
extra te realiseren (tijdelijk): **13**

NB: tijdelijk aanbod inclusief CareX ateliers. In **2005** heeft CareX 90 à 100 kunstenaars onderdak, die zijn meegerekend. Ook OKNoordzijde is meegerekend (20 ateliers). Tijdelijk aanbod fluctueert erg

Aantallen permanente en tijdelijke ateliers bij actief beleid, op basis van gegevens Atelier op Maat 2003 (geactualiseerd)

	Permanent	tijdelijk	Totaal	Te realiseren permanent	Te realiseren tijdelijk
Beschikbaar 2006	106	137	243		
Wenselijk 2008:					
Actief beleid	150	150	300	44	13

Daarvan te realiseren door COB10

<i>Planning COB10</i>				<i>35 koop/huur 24 starterateliers</i>	
-----------------------	--	--	--	--	--